

JAK ZATRUDNIĆ OSOBĘ NIEPEŁNOLETNIA?

DROGI PRACODAWCO!

Ten krótki przewodnik ma na celu zachęcenie Cię do zatrudniania pracowników młodocianych. Dlaczego warto to robić? Wierzymy, że powierzanie pracy osobom pomiędzy 15 a 18 rokiem życia ma głęboki sens społeczny i niesie za sobą wiele korzyści. Dzięki zatrudnieniu młodocianego pracownika:

- ✔ zyskujesz osobę chętną do pracy, która z powodzeniem może wykonywać lekkie prace w Twoim przedsiębiorstwie*;
- ✔ budujesz wizerunek własnej firmy jako przyjaznej młodym ludziom oraz otwartej na nowości;
- ✔ dajesz młodemu człowiekowi możliwość zdobycia doświadczenia zawodowego oraz zarobienia pierwszych pieniędzy, które może wydać np. na wymarzone wakacje;
- ✔ przyczyniasz się do kształtowania osobowości młodego człowieka, który dzięki pracy uczy się odpowiedzialności, samodzielności, wytrwałości i wielu innych cech pracownika;
- ✔ pomagasz promować pozytywny wizerunek młodych ludzi w społeczeństwie;
- ✔ przyczyniasz się do kształtowania pozytywnego etosu pracy w społeczeństwie.

Bardzo wierzymy w ideę pracy nastolatków, którzy dzięki obowiązkom pracowniczym stają się odpowiedzialnymi obywatelami, zdobywają swoje pierwsze doświadczenia zawodowe, kształtują swoją przyszłą karierę... I po prostu uczą się życia.

* Szczególnie cenne jest to w sezonach, kiedy Twoja branża ma najwięcej pracy – młodociany pracownik chętnie podejmie pracę tylko na jakiś czas, nie oczekując długoterminowego zatrudnienia.

JAK ZATRUDNIĆ MŁODOCIANEGO?

Być może wśród pracodawców istnieje obawa, że zatrudnienie osoby niepełnoletniej niesie za sobą wiele formalności, jednak nie jest to aż tak skomplikowane. W naszym e-booku znajdziesz najważniejsze informacje, które pomogą Ci zatrudnić pracowników młodocianych.

W przypadku wątpliwości lub dodatkowych pytań, możesz skontaktować się z Elektronicznym Centrum Aktywizacji Młodzieży pod numerem **infolinii 222 500 525** (opłata zgodna z taryfą operatora osoby dzwoniącej) lub mailowo: **kontakt@ecam.ohp.pl**. Nasi konsultanci postarają się rozwiązać wszelkie wątpliwości.

KTO JEST PRACOWNIKIEM MŁODOCIANYM?

Młodocianym pracownikiem jest osoba, która ukończyła 15 lat, a nie przekroczyła 18 lat.

KIEDY MOŻNA ZATRUDNIAĆ MŁODOCIANEGO?

Można zatrudnić osobę niepełnoletnią, jeśli:

- ✓ ukończyła szkołę podstawową,
- ✓ przedstawi świadectwo lekarskie stwierdzające, że praca danego rodzaju nie zagraża jej zdrowiu.

WAŻNE!

Zgodę na zatrudnienie osoby młodocianej musi wyrazić przedstawiciel ustawy lub opiekun prawny.

TRZEBA PAMIĘTAĆ, ŻE PRACOWNIK MŁODOCIANY:

- ✔ może być zatrudniony w celu przygotowania zawodowego (czyli np. w czasie nauki zawodu w OHP),
- ✔ może być zatrudniony na podstawie umowy o pracę przy wykonywaniu lekkich prac.

WAŻNE! W przypadku umowy-zlecenia młodociani poniżej 16 r.ż. mogą wykonywać prace zarobkowe wyłącznie na rzecz podmiotu prowadzącego działalność kulturalną, artystyczną, sportową lub reklamową (art. 304⁵ Kodeksu pracy). Wykonywanie prac lekkich przez młodocianych w innych branżach możliwe jest tylko w przypadku zatrudnienia ich na umowę o pracę.

OBOWIĄZKI PRACODAWCY PRZY ZATRUDNIANIU MŁODOCIANYCH

Pracodawca, który zatrudnia osobę niepełnoletnią, powinien:

- ✓ zapewnić jej opiekę i pomoc, niezbędną dla jej przystosowania się do właściwego wykonywania pracy,
- ✓ prowadzić dokumentację kadrową,
- ✓ zwolnić ją od pracy na czas potrzebny do wzięcia udziału w zajęciach szkolnych,
- ✓ zapoznać ją przed rozpoczęciem pracy z wykazem prac lekkich,
- ✓ ustalić wymiar i rozkład czasu pracy, uwzględniając tygodniową liczbę godzin nauki wynikającą z programu nauczania, a także z rozkładu zajęć szkolnych,
- ✓ przed nawiązaniem stosunku pracy uzyskać od niej oświadczenie o zatrudnieniu/niepozostawaniu w zatrudnieniu u innego pracodawcy,
- ✓ skierować ją na wstępne badania lekarskie oraz badania okresowe i kontrolne,
- ✓ przekazać jej informacje o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami (informacje te przekazuje się także rodzicom/opiekunom prawnym),
- ✓ udzielić na jej wniosek urlopu bezpłatnego w okresie ferii szkolnych w wymiarze nieprzekraczającym łącznie z urlopem wypoczynkowym 2 miesiące.

Wydaje się, że to sporo obowiązków. Jednak, jeśli przyjrzymy się bliżej, okazuje się, że są to standardowe formalności, które pracodawca ma obowiązek wykonać także przy zatrudnieniu pełnoletnich pracowników (np. prowadzenie dokumentacji kadrowej, skierowanie na badania lekarskie itp.).

PRACA LEKKA, CZYLI JAKA?

Osoba niepełnoletnia może być zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenie przy wykonywaniu prac lekkich.

! Wykaz prac lekkich określa pracodawca po uzyskaniu zgody lekarza medycyny pracy.

Wykaz ten wymaga także zatwierdzenia przez właściwego inspektora pracy. Powinien on zostać ujęty przez pracodawcę w regulaminie pracy, a jeśli pracodawca nie ma obowiązku wydania regulaminu, to wykaz ten ustala w osobnym dokumencie.

PRACA LEKKA

to praca, która
nie powoduje zagrożenia
dla życia, zdrowia i rozwoju
psychofizycznego,
a także nie utrudnia
młodocianemu wypełniania
obowiązku szkolnego.

Prace lekkie to np.:

- ✔ praca biurowa,
- ✔ roznoszenie ulotek,
- ✔ wykładanie towaru,
- ✔ porządkowanie pomieszczeń.

W przypadku ostatnich przykładów wchodzi w grę ograniczenia dźwigania, które wynikają z Rozporządzenia Rady Ministrów z 19 czerwca 2023 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac.

WYMIAR CZASU PRACY

WIEK A CZAS PRACY

Czas pracy osoby w wieku do 16 lat nie może przekraczać **6 godzin na dobę**, a osoby w wieku powyżej 16 lat nie może przekraczać **8 godzin na dobę**.

PRZERWA W PRACY

Jeżeli młodociany pracuje **dłużej niż 4,5 godziny**, pracodawca powinien wprowadzić co najmniej **30 minutową przerwę w pracy**, wliczaną do czasu pracy.

GODZINY NADLICZBOWE

Pracownik młodociany **nie może pracować w godzinach nadliczbowych ani w porze nocnej** (między 22 a 6). Przerwa w pracy obejmująca porę nocną powinna trwać nieprzerwanie nie mniej niż 14 godzin.

ODPOCZYNEK

Młodocianemu przysługuje w każdym tygodniu prawo do **co najmniej 48 godzin nieprzerwanego odpoczynku**, który powinien obejmować niedzielę.

OKRES NAUKI

W okresie odbywania zajęć szkolnych młodociany nie może pracować dłużej niż **12 godzin tygodniowo**. W dniu kiedy ma zajęcia w szkole nie może pracować dłużej niż **2 godziny**.

OKRES FERII

W czasie ferii młodociany nie może pracować dłużej niż **7 godzin na dobę i 35 godzin w tygodniu**.

URLOPY WYPOCZYNKOWE

- ✓ Po 6 miesiącach od rozpoczęcia pierwszej pracy młodociany ma prawo do urlopu w wymiarze 12 dni roboczych.
- ✓ Po roku pracy uzyskuje prawo do urlopu w wymiarze 26 dni roboczych.
Jednak w roku kalendarzowym, w którym kończy 18 lat, ma prawo do urlopu w wymiarze 20 dni roboczych, jeżeli prawo do urlopu uzyskał przed ukończeniem 18 lat.

Młodocianemu uczęszczającemu do szkoły należy udzielić urlopu w okresie ferii szkolnych. Młodocianemu, który nie nabył prawa do urlopu, pracodawca może, na jego wniosek, udzielić zaliczkowo urlopu w okresie ferii szkolnych.

WYNAGRODZENIE

W przypadku zatrudniania młodocianego do prac lekkich na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenie, najniższe możliwe wynagrodzenie będzie takie samo jak dla pracownika dorosłego. Od 1 stycznia 2024 roku jest to:

- ✓ w przypadku umowy o pracę: **4242 zł brutto miesięcznie**,
- ✓ w przypadku umowy zlecenia: **27,70 zł brutto za godzinę**.

Mamy nadzieję, że po przeczytaniu naszego informatora, zatrudnianie osób młodocianych przestało wydawać się skomplikowane.

W przypadku chęci zatrudnienia osób młodocianych do nauki zawodu, więcej informacji znajdziesz na naszej stronie:

<https://dokariery.pl/pracodawca>

MASZ PYTANIA?

Zadzwoń lub napisz – czekamy na kontakt!

 222 500 525 – infolinia Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży (opłata zgodna z taryfą operatora osoby dzwoniącej)

 kontakt@ecam.ohp.pl

Opracowanie: zespół Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży (ECAM)

Publikacja udostępniana **nieodpłatnie**